

NAMN ATT MINNAS:

TH. ÅKE LEISSNER

Om man skulle söka göra sig en bild av den födde politikern borde tanken omedelbart söka sig till Th. Åke Leissner. Det är följaktligen hög tid att han blir invald åtminstone i Stockholms stadsfullmäktige.

Det brukar heta om Leissner att han är klok som en hund. I varje fall är det svårt att föreställa sig att han någonsin varit oklok som ett människobarn. I vaggan måste hans käraste lek-sak ha varit protokollen från sammanträdena i Södertälje stadsfullmäktige — ty han är bördig från Södertälje — och så snart han kommit över jollrandets stadium och lärt sig ABC måste hans huvudsakliga lektyr ha varit riksdagstrycket. Finns det en *homo politicus*, varom de gamle siade, så är det han. Behöver han en ursäkt, vilket ingen som mött honom kan inbilla sig, har han möjlighet att hänvisa till ett förpliktande påbrå. Han har om icke biskopen så dock landshövdingen till morbror och inte vilken landshövding som helst utan Johan Nilsson — under en dryg mansålder ledamot av riksdagen och under föga kortare tid första kammarens talman. När andra små gossar var ute och sparkade boll, satt lille Th. på den väldiges knä och insöp hans politiska visdom.

Undra sedan på att Th. redan i Södertälje läroverk bedrev högerpolitik och att han väl kommen till Uppsala som juris studerande blev en av de ledande andarna i den konservativa studentföreningen Heimdal. I tecknet av treenigheten punsch, poker och poli-

tik — begrepp, som ingalunda utesluter, utan om man får tro de invigde tvärtom befodrar varandra — fann han snart likasinnade, tillsammans med vilka han framgångsrikt manipulerade studentopinionen i Uppsala. Ännu för sena tiders barn har termer sådana som »kuppen i Heimdal», »eden i Bollhuset», andra att förtiga, en mytiskt eggande klang. Nog sagt att tillika med Erik Anners och Arvid Fredborg Th. bildade ett triumvirat, som spelade en stor roll i 30-talets uppsaliensiska studentpolitik.

År 1941 lämnade han Uppsala som juris kandidat. Redan dessförinnan hade han emellertid blivit känd utanför sin universitetsstad. Det var som en av författarna till den konservativa stridsskriften »Den svenska linjen». Den publicerades i augusti 1940, under andra världskrigets mörkaste månad, då Hitlertyskland stod på höjden av sin makt och manade Sveriges ungdom att slå vakt kring det svenska folkungadömetts rätts- och frihetstraditioner och att till det yttersta värna vår självständighet.

Via »Den svenska linjen» och ett aktivt deltagande i högerns valrörelse 1940 fann Th. vägen till högerns högkvarter, där han först blev handssekreterare åt partiledaren Fritiof Domö 1940 och därefter under åren 1941–44 sekreterare i riksdagshögerns kansli. Alldeles friktionsfritt blev väl inte samarbetet mellan Th. och hans dåvarande uppdragsgivare. Ingen kan vara lojalare mot sitt parti än Th., han

har alltid hävdat vikten av att göra en politisk insats genom arbete för partiet, men han har också alltid hävdad att inom partiet diskussionen bör vara fri. Th. hörde under denna tid till de oppositionella elementen inom partiet och hans kritik kunde ibland förefalla partikoryfëerna lika obekvämt som han själv föreföll dem bekväm. Th. har nämligen den, åtminstone för ett visst slags politiska bossar, mycket störande ovanan att tänka själv och han vill tänka grundligt och länge. Följden blir att han — om en så djärv metafor må begagnas — ruvar betydligt mer än han kläcker, men när det väl sker kan man också lita på att han kläckt något klokt.

Det var också under denna tid Th. var med om att stifta och verksamt deltog i klubben »Den svenska linjen», en inofficiell sammanslutning på den nyssnämnda broschyrens grund, som hade stor betydelse för opinionsbildningen inom den yngre konservativa intelligentsian på 40-talet. Samtidigt medverkade han till bildandet av Konservativa studentförbundet, som snart nog blev den största politiska studentorganisationen i Sverige och var där ordförande under de tre första åren av förbundets tillvaro.

Efter kriget fann Th. det på tiden att börja tänka på sin borgerliga existens och skrev in sig i verken. Efter ett halvår i utlänningskommissionen övergick han år 1945 till socialstyrelsen och flyttade därifrån över till arbetsmarknadsstyrelsen vid dess tillkomst år 1948. Där är han nu byrådirektör och har meriterat sig bl.a. genom utredningar för 1946 års sjömanskommitté och sekreterarskap i utrikesdepartementets understödskommitté.

Denna hektiska administrativa verksamhet har emellertid inte hindrat honom från att fortsätta att odla sina politiska och allmänt samhällliga intres-

sen. Under den sörjda och saknade tidskriften OBS! glansdagar fungerade Th. som dess lyhörda »politiska öra» och introducerade därmed en lika lättläst som initierad form av politisk journalistik. Han var även upphovsman till flera av de politiska porträtt, som bidrog till att skapa intresse för OBS. Därutöver bidrog han med uppmärksammade politiska kommentarer till Högerens nyhetsbyrå eller direkt till olika högertidningar i provinsen. Kanske än viktigare var den insats Th. gjorde vid bildandet av Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO). Han hörde redan tidigt till de mest intresserade krafterna inom den akademiska fackföreningsrörelsen, bl. a. inom Sveriges Yngre Juristers Förening, Sveriges Juristförbund och Sveriges Yngre Akademikers Centralorganisation. När det så blev aktuellt med en samlande överorganisation i form av SACO hörde Th. till initiativtagarna och betydde mycket för den nya sammanslutningens utformning. Under en följd av år utövade han ett välgörande inflytande på SACO:s verksamhet, som emellertid upphört sedan han på grund av ledamotskap i Stockholms stads lönenämnd fått lämna sina fackliga engagemang.

På lediga stunder sysslar Th. — en något satt medelålders herre med tänkarpanna och galoscher och en underfundigt plirande gråblå blick i den rödletta fysionomien — med att samla modern konst och gamla möbler och ådagalägger därvid nästan lika gott väderkorn som i fråga om politik. På ändå ledigare stunder sjunger han den gamla spexhymnen »Uschiameja» och ingen som hört honom då, kan tveka att välja in honom i vilken riksviktig församling som helst vore det så själva operastyrelsen. För att inte tala om stadsfullmäktige.

G. U.

Trycksaker med särprägel

lägger man märke till. Utnyttja våra erfarenheter och tekniska resurser även då det gäller reklam- och affärstryck.

Almqvist & Wiksells Boktryckeri AB, Uppsala

modern

debatt

konservativ

läs

Svensk Linje

organ för Sveriges Konservativa Studentförbund

PRENUMERATION 7 nr/år 6 kronor

POSTGIRO 29 82 24 Stockholm S8

Städernas

FÖRSÄKRINGSBOLAG

i goda händer

... om det händer